

KUVA Poppis Suomella

Nanoq-museon kesänäyttely avattu

ARKTINEN museo Nanoq Pietarsaareissa avasi kesän erikoisnäyttelynsä toukokuun lopussa. Vuosittain vaihtuvan kesänäyttelyn teemana on tänä vuonna nykyajan naparetkely, niiden tekniikka, ruoka ja vaatteet sekä Etelämantereen tutkimus.

Näyttelyssä on esillä suomalaisten napa- ja muiden arktisten retkikuntien käyttämiä varusteita. Nanoqissa voi vertailla vaikka pohjois- ja etelänapa-ahkioiden eroja, tutustua retkikuntien ruokavalioon tai hypistellä satoja kilomet-

rejä hiihdettyjä suksia tai kuukausia käytettyjä hiihtosauja. Lisäksi esillä on retkikuntien käyttämiä tietokoneita, kameroita, hälyttimiä, puhelimia ja muita teknisiä laitteita.

Näyttelyssä valotetaan myös Suomen Etelämantereen logistiikka *Finnarpin* tutkimustyötä. Kuvamateriaalin lisäksi esillä on muutamia kenttätutkimusinstrumenttejä.

Näyttely on auki elokuun loppuun asti päivittäin kello 12–18.

www.nanoq.fi

Saimaannorpan pesintä onnistui

HUHTIKUUN puolivälissä alkaneissa pesälaskennoissa Saimaalla havaittiin 58 kuuttia, joista kaksi oli pesään kuolleita. Tulos vastaa tutkijoiden odotuksia, joten pesinnän voidaan arvioida onnistuneen alkutalven heikosta jäätilanteesta huolimatta.

”Vaikka pesäkinokset tulivat lähes kaksi kuukautta tavanomaista myöhemmin, ei yhtään avojälle synnytystä havaittu. Lumi- ja jäätilanteessa on Saimaalla aina vesistöaluekohtaisia eroja. Myöhässä syntynyt jääpeite on voinut lisätä norppien liikkumista pesäpaikan haussa. Rantavyöhykkeessä jääpeite jäi yleisesti heikoksi, joten tavallista huonommat pesäpohjat ovat myös saattaneet vaikuttaa pesintään”, toteaa suojelubiologi **Tuomo Kokkonen** *Metsähallituksesta*.

Pihlajavesi ja Haukivesi ovat keskeisimpiä norpan lisääntymisalueita. Savonrannan pohjoispuolisella Saimaalla norppakanta on edelleen erityisen vähäinen. Norppa on myös palaa- massassa Puruvedelle, josta se hävitettiin ampumalla jo 1950-luvulla.

Huhtikuussa Saimaalla alkoi kesäkuun loppuun kestävä verkkokalastuksen rajoitusaika. ”Toivomme, että nyt syntyneet kuutit selviävät ensimmäisestä kriittisestä elinvuodestaan hengissä. Tätä tukemaan paras suojelukeino on kalastusrajoitusten noudattaminen”, toteaa *WWF Suomen* pesälaskennoista vastaava **Ismo Marttinen**.

www.metsa.fi/saimaannorppa

Ylen kakkonen on vuoden kansallispuistolähettiläs

YLEISRADION TV2 on nimetty vuoden kansallispuistolähettilääksi tunnustuksena korkeatasoisista televisiosarjoista, jotka esittelevät Suomen luontoa sekä luonnon tuottamaa iloa ja hyötyä. Metsähallituksen luontopalvelut myöntää tunnustuksen vuosittain henkilölle tai taholle, joka on merkittäväällä tavalla edistänyt Suomen kansallispuistojen ja muun luonnon hyvää tilaa ja tunnettuutta. Viime vuonna kansallispuistolähettilääksi nimitettiin **Hannu Hautala**.

Palkintoperusteluissa mainitaan erityisesti Erätulilla-sarja, joka mukaansa tempaavalla tavalla näyttää, mitä kaikkea hauskaa luonnossa voi kokea ja tehdä, sekä DocArt Oy:n TV2:lle tuottamat korkeatasoiset luontodokumenttisarjat, jotka ovat monen vuoden ajan esitelleet Suomen luonnon kirkkaimpia helmiä.

Vapaalaskija menehtyi Denalilla

SUOMALAISEN Denali 2012 -retkikunnan jäsen **Ilkka Uusitalo** menehtyi 23. toukokuuta yrittäessään laskea vaikeana tunnettua Orient Express -kourua sukilla. 36-vuotias oululainen kaatui noin 5 500 metrin korkeudessa eikä kyennyt pysäyttämään vauhtiaan. Satojen metrien liukumisen jälkeen Uusitalo putosi noin 20 metriä syvään jäärailoon, jossa hänet todettiin kuolleeksi.

Uusitalo oli erittäin kokenut kiipeilijä ja vapaalaskija ja hän oli toiminut muun muassa *Skimbaaja*-lehden avustajana.

Manniselle ympäristöpalkinto

POHJOISMAIDEN NEUVOSTO on myöntänyt 350 000 Tanskan kruunun eli noin 47 000 euron arvoisen luonto- ja ympäristöpalkinnon suomalaiselle metsäaktivistille **Olli Manniselle**. Hän on toiminut erityisesti suojelemattomien arvokkaiden metsäalueiden luontoarvojen kartoitusten parissa. Manninen tunnetaan vapaaehtoisena monissa luontojärjestöissä ja hänen toiminnassaan on ollut vahva valtioiden rajat ylittävä pohjoismainen ulottuvuus.

Kansallispuistoille viisi julkkiskummiä

PATRIK BORG, Mikko "Peltsi" Peltola ja Saimi Hoyer ovat tuoreita kansallispuistokummeja. Kummit houkuttelevat suomalaisia retkeilemään enemmän ja lähtemään puistoihin myös vapaaehtoistyöhön.

NIMEKKÄÄT suomalaiskasvot **Saimi Hoyer**, **Fatbardhe Hetemaj**, **Patrik Borg**, **Mikko "Peltsi" Peltola** ja **Lauri Tähhä** saivat Euroopan kansallispuistopäivänä 24. toukokuuta vapaaehtoispestin *Metsähallituksen luontopalveluiden* kansallispuistokummeina.

Kummit houkuttelevat suomalaisia nettivideoiden avulla maamme upeimpiin luontokohteisiin ja kertovat omasta vahvasta luontosuhteestaan. Kummien avulla ihmisiä innostetaan virkistäytymään luonnossa sekä osallistumaan vapaaehtoistyöhön luontoaarteidemme puolesta. Vapaaehtoistyötä kehitetään kansallispuistojen hoitamiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi luontokokemusten avulla.

Rauhoittumista ja harrastamista

"Luonto on elämän alkuvoima, josta löytyy voima ja rauha", toteaa kansallispuistokummi Saimi Hoyer. Lapsesta saakka paljon luonnossa liikkunut himosienestäjä Hoyer haluaa muistuttaa siitä, minkälainen aarre monimuotoinen luonto on. Hän pitää erityisen tärkeänä sitä, että voi kummiuden avulla edistää lasten luontoelämyksiä ja luonto-oppien siirtämistä edelleen tuleville sukupolville.

Lasten ja nuorten luontosuhdetta haluaa parantaa myös Fatbardhe Hetemaj. Kosovosta Suomeen kaksikymmentä vuotta sitten muuttaneelle Hetemajlle jokamiehen oikeudet on tärkeä arvo. "Haluankin jollain tavalla edesauttaa maahanmuuttajien kotoutumista kertomalla heille tästä hienosta oikeudesta ja vahvistamalla heidän luontosuhdettaan", hän sanoo.

Kansallispuistokonkarina tunnetuksi tulelleen toimittajalle Mikko "Peltsi" Peltolalle kansallispuistot merkitsevät rauhaa sekä puhdasta ja melutonta luontoa, jota hän haluaa säilyttää tulevillekin sukupolville. "Kansallispuistoja tarvitaan turvaamaan koskemattomien metsien säilyvyys", hän sanoo omasta suhteestaan kansallispuistoihin.

Peltsi viihtyy luonnossa aktiivisten harrastusten, kuten maastopyöräilyn tai hiihdon parissa. Hän on myös aktiivinen kalastaja, jonka sydäntä lähellä on kalakantojen kestävyys. Peltola aloittaa heinäkuussa lisäksi *Retki*-lehden kolumnistina.

Harrastusseuraa Peltsi tulee saamaan Patrik Borgista, joka tunnetaan ravitsemuksen, hyvinvoinnin ja painonhallinnan asiantuntijana. Erityisesti saaristosta nauttiva ja Itämeren tilasta huolta kantava Borg liikkuu paljon yhdessä pienten lastensa kanssa. "Minua ei ole enää vähään aikaan saanut harrastamaan sisätiloissa mitään. Myöskään lasten touhuja luonnossa ei saa rajoittaa liikaa, vaikka välillä tulisikin mustelmia. Silloin heidän motoriikkansa kehittyvät ja luontosuhde lujittuu", 1- ja 4-vuotiaiden lasten isä kertoo.

Kummien mieskolmikko täydentyy muusikko Lauri Tähhällä, joka käy luonnossa lataamassa akkujaan. Kiireistä elämää viettävä Tähhä paitsi vaeltelee ja juoksee metsissä, myös bongaa aktiivisesti lintuja. Vapaa-ajallaan hän rakentelee linnunpönttöjä.

Katso kummien videot osoitteesta:
www.luontoon.fi/ajankohtaista/kansallispuistokummi

Trekmates®

Cairngorm

Vedenpitävät ja hengittävät säärystimet. Gore-Tex-kalvo, edessä vetoketju ja Velcro. Cordura-vahvikkeet.

Värit Black/Forest Green - Black.
Koot S/M ja L/XL.

Hinta 52,-

Torridon

Vedenpitävät ja hengittävät säärystimet. Dry-kalvo, erittäin kevyet. Edessä vetoketju ja Velcro. Cordura-vahvikkeet.

Värit Black/Forest Green - Black.
Koot S/M ja L/XL.

Hinta 39,-

Maahantuonti ja markkinointi:
www.finscoop.fi
puh. 020 758 9966

Finscoop
OUTDOOR

KUVA Poppis Suomela

Poppiksen nousuyritys keskeytyi

NAPARETKEILIJÄ Kari Poppis Suomelan yritys Mount Everestin valloittamiseksi keskeytyi huhtikuun lopussa terveydellisistä syistä. Poppis tavoitteli ääripistettä vasta seitsemäntenä niistä, jotka ovat jo käyneet etelä- ja pohjoisnavoilla.

Kolmannella matkaviikolla yskän ja kurkkukivun syyksi paljastui kuivuminen, minkä vuoksi retkikuntalääkäri määräsi kiipeilijän nesteytyskuurille. Oireet kuitenkin pahenivat perusleirissä: ”Keskiviikkoiltana näkö heikkeni lievästi, vasemmassa kädessä oli tunnottomuutta ja sen lisäksi olin kuulemma aika sekava”, mies kirjoitti blogiinsa Katmandusta. Poppis evakuoitiin vuorelta helikopterilla, ja tutkimuksissa paljastui ohimenevä aivoverenkiertohäiriö.

Lääkärin mukaan kohtauksen saamisen vaikuttivat muun muassa perintötekijät ja sattuma. Lisäksi lievällä kuivumisella edellisinä päi-

vinä sekä korkeuden nostamalla hemoglobiinilla saattoi olla vaikutusta tapahtumiin. Kohtauksen alkaessa Poppis oli juuri palannut perusleiriin 6 700 metrin korkeudesta, jossa oli käyty viikon verran totuttelemassa korkeaan ilmanalaa.

Suomeen palannut kiipeilijä haluaa kiittää kaikkia, jotka lähettivät hänelle matkan varrella kannustavia viestejä: ”Niitä on ollut mukava lukea ja siten toipua vähitellen evakuoinnin aiheuttamasta pettymyksestä”, Poppis kertoo. Tässä vaiheessa on liian varhaista arvailla seuraava keskeytynyttä nousua uusi yritys myöhemmin.

Kotiinpaluun myötä karpaasi näkee koettelemuksessaan myönteisiäkin piirteitä: ”Aikaisempiin reissuihin verrattuna sain jotain sellaista, mikä edellisillä reissuilla on jäänyt kokematta kaiken mennessä suunnitelmien mukaan.”

www.thepole.fi

Atte Miettinen lähestyy Seven Summits -tavoitetta

DUBAISSA asuva **Atte Miettinen** on lähestynyt nopeasti tavoitettaan nousta jokaisen maanosan korkeimmalle huipulle ensimmäisenä suomalaisena. Miettinen saavutti kiipeilyserjan kuudennen etapin toukokuussa päästyään Mount Everestin huipulle. Hän aikoo varmistaa ykköspaikkansa huiputtamalla viimeisenä odottavan Denalin jo heinäkuun alussa.

Everestillä olosuhteet olivat tänä keväänä erityisen vaikeat. Kiipeilijöitä oli vuorella yhtä aikaa eri arvioiden mukaan peräti kolmesataa ja tänä keväänä jo viisi kiipeilijää on saanut rinteillä surmansa. Yksi kiipeilijä on yhä kateissa.

www.sevensummits.fi

Nuoria palkataan metsätöihin

METSÄHALLITUKSEN LUONTOPALVELUT aikoo työllistää tänä vuonna noin 150 työtöntä nuorta muun muassa erilaisiin luonnonhoitohankkeisiin ja luontokeskusten asiakaspalvelutehtäviin eri puolilla maata. Nuorisotyöttömyyttä vastaan taistellaan eduskunnan myöntämällä kahden miljoonan euron lisämäärärahalta. Töihin otetaan alle 25-vuotiaita tai alle 30-vuotiaita vastavalmistuneita työttömiä nuoria sekä mahdollisuuksien mukaan myös opiskelijoita.

Avoimet paikat löytyvät Metsähallituksen verkkosivuilta osoitteesta www.metsa.fi sekä työvoimahallinnon verkkosivuilta osoitteesta www.mol.fi. Työntekijöitä rekrytoidaan myös suoraan työvoimatoimistojen kautta.

Selkämerelle oma postimerkki

SELKÄMEREN kesäistä meriluontoa kuvaava postimerkki ilmestyi toukokuussa täydentämään postimerkkisarjaa, jossa esitellään Suomen kansallispuistoja. Aiemmin sarjassa on julkaistu merkit Torronsuolta ja Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta.

Suomen mahtavimmat ja kansallisesti merkittävimmät maisemat ovat innoittaneet postimerkkien suunnittelijoita vuosikymmeniä. Selkämeren merkin suunnitteli taiteilija **Teemu Ollikainen**, joka on myös kuvannut merkin yläosan. Vedenalaisen maiseman kuvasi Metsähallituksen meribiologi **Heidi Arponen**.

Selkämeren kansallispuisto on maamme 37. kansallispuisto ja se perustettiin vuonna 2011. Puistossa suojellaan länsirannikon vedenalaista luontoa.

Luontotarina lapsille

LAPSEN luontosuhteen rakentamisessa voi hyvin käyttää apuna kirjoja, jos lähimman metsän reunaan on liian pitkä matka. Tässä tarinassa reipas retkeilijä **Saulus** rakentaa metsään majan isänsä ja ystävänsä Olli Omenatoukan kanssa. Metsän kasvit ja eläimet esitellään piirroksin ja tutuksi tulevat myös jokamiehenoikeudet sekä linnunpöntön rakentaminen.

Ulkoasustaan huolimatta kirja ei sivi ihan pienille lapsille, sillä sen lukeminen vaatii hieman keskittymistä. Se toimii kuitenkin hyvänä kannustimena lapsen ensimmäisille retkille. *MH*

Mennään metsään – Olli Omenatoukan Luontoretket, Irja Nikkinen ja Jenni Lindfors. 59 sivua. 22 euroa. Kirjapaja 2012.

Jäämerellä meloen

UUDESSA kirjassaan **Olli Kuusisto** liikkuu ystävänsä kanssa kajakilla pitkin Pohjoiskalottia. Opus on luontevaa jatkoa aiemmalle teokselle, jossa melottiin Laatokalla, Vienan Karjalassa ja Vienanmerellä.

Tekijän itse kustantamaan kirjaan on kerätty aineistoa pitkään, sillä tarina lähtee liikkeelle peräti 1970-luvun alusta. Pitkä aikajänne näkyy myös kuvituksessa, jossa vanhojen ja tuorempien otosten välille syntyy jännittävä kontrasti.

Tekstiä on helppo lukea ja mielenkiintoiisiin kokemuksiin uppoutuu huomaamattaan. Omien kokemustensa lisäksi tekijä esittelee pohjoisen historiaa kveeneistä pomoreihin ja kolttien kulttuuriin. *MH*

Melan kärjessä jäätikkö – Melontaretkiä Pohjoiskalotilla, Olli Kuusisto. 240 sivua. 30 euroa. Olli's Ideas 2012.

Ahman elämää

UHANALAINEN ahma on monelle tuntematon peto. Harva on päässyt näkemään tämän suuren näätäeläimen luonnossa, ja siksi hyvälle kuvateokselle onkin tilausta. Valokuvaaja **Antti Leinonen** on seurannut ahmoja neljännesvuosisadan ajan jopa niin tiiviisti, että mies koki tulleen osaksi metsää.

Kirja kertoo ahmojen elämän ohella myös luontokuvaajan arjesta ja kamerateknologian kehityksestä. Samalla tekijä tuo esille jännitteen, joka vallitsee paikallisten asukkaiden, metsästäjien ja luontokuvaajien välillä. Ahman suojelu ei saa kaikkialla varauksetonta kannatusta. *MH*

Ahman kintereillä, Antti Leinonen. 176 sivua. 39 euroa. Maahenki 2012.

Vaeltamisen vuoksi

KAKSI aikuista naista tapaavat ja tekevät viidessä minuutissa päätöksen lähteä yhteiselle vaellukselle. Santiago de Compostelan pyhiinvaellusreitti on tullut suomalaisille tutuksi tämänkin lehden sivuilta – ja lukemattomista muista teoksista. Reitti on valtavan suosittu. Miksi siis kirjoittaa jälleen yksi matkakirja tuolta samalta polulta? Eikö kaikki ole jo sanottu?

Toimittajataustaisten **Pirkko Vekkelin** ja **Liisa Jäppisen** vaellus poikkiesi kuitenkin hieinan tavanomaisesta. Ensinnäkään naisilla ei ollut matkaan erityistä hengellistä syytä. Lisäksi he tekivät matkan neljässä osassa viiden vuoden aikana. Varmuuden vuoksi he patikoivat viimeisen sadan kilometrin osuuden ensimmäisenä – päästäkseen ainakin perille.

Naisten tahti oli hyvin verkkainen. Kummallakaan ei ollut tarvetta kiittää jalat rakoilla ja tuskan hiki otsalla. Matkan voi tehdä voimiensa mukaan ja siitä nauttiminen on sallittu. Väliä he istuskelevat vuorostoniityillä tai metsäpurojen partaalla piirtelemässä, syömässä eväitään tai jopa ottamassa nokoset. Pohjois-Espanjan kauniit ja valloittavat kaupungitkin ansaitsevat läpijuoksuja syvällisemmän tutustumisen.

Matkapäiväkirjojen tyyliuunnalle uskollisesti tämäkin teos etenee etapeittain kertoen vuorollaan kunkin osuuden pituuden kilometreissä. Kirjoittajat kertovat tarinaa vuorotellen ja puhujan vaihtuessa lukijalle tehdään selväksi kuka missäkin vaiheessa on äänessä. Kirja on kuvitettu muutamilla piirroksilla sekä kirjan keskilehdille kootulla värikuvakokoelmalla. *MH*

Tätinä taipaleella – Erilainen vaellus Santiago de Compostelaan, Pirkko Vekkelin ja Liisa Jäppinen. 251 sivua. 25 euroa. Helsinki-kirjat 2012.

